

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

**Rekabet Kurumu Başkanlığına,
Rekabet Kurumu
Ankara**

İstanbul, 25 Eylül 2012
Ref: ÜB/gu/12-1092

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

www.tusiad.org

Rekabet Kurumu tarafınca hazırlanan “2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’de Yer Alan Eşikler Hakkında Tartışma Metni” (kısaca “Tartışma Metni”) Rekabet Kurumu’nun internet sitesinde yayınlanarak, kamuoyunun görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur.

Birleşme ve devralmalar ile üretim hacmi artmakta, entelektüel sermaye ve teknoloji aktarımı sağlanmakta, pazar çeşitlenmekte ve bu sayede şirketler daha verimli çalışır hale gelmektedir. Öte yandan, adil rekabet ortamı ve iş yapma kolaylığı sağlanamaz ise, Türk ekonomisinin küresel çapta rekabet etmesi imkansız olacaktır. Küresel ekonomik şartların sürekli değiştiği bir zamanda Rekabet Kurumu’nun bu önemli Tebliği tüm paydaşları ile birlikte tekrar gözden geçiriyor olması bizler için son derece memnuniyet vericidir.

Tartışma metnine ilişkin TÜSİAD görüşü üç ana başlık altında aşağıda özetlenmiştir.

- 1) 2010/4 sayılı Tebliğ’de Yer Alan Ciro Eşikleri ve Değiştirilmelerinin Değerlendirilmesi
- 2) Üretim Kapasitesine Sahip Olmakla Birlikte Ciro Eşiğinin Altında Kalması Sebebiyle İncelemeye Alınamayan İşlemlerin Değerlendirilmesi
- 3) Etkilenen Pazar Tanımı ve Gerekliliği

Tartışma metninde yer alan hususlara ek olarak 21.05.2010 tarihinde Rekabet Kurumu’na iletmış olduğumuz “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’e dair TÜSİAD Görüşü’nde de belirttiğimiz üzere “Birleşme ve Devralmalar Hakkında Bildirim Formu” ile talep edilen bilgilerin oldukça detaylı olduğu yönündeki kanaatimizi yinelemek isteriz.

Tartışma metnine ile bildirim forumuna ilişkin tespit ve değerlendirmelerimiz ekte görüşlerinize sunulmaktadır.

Saygılarımla,
(*Orijinali* imzalıdır.)
Ümit BOYNER
Yönetim Kurulu Başkanı

EK-1: “2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’de Yer Alan Eşikler Hakkında Tartışma Metni”ne ilişkin TÜSİAD Görüşü

EK-2: Birleşme Ve Devralmalar Hakkında Bildirim Formuna İlişkin Sektörel Değerlendirme

ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU

REKABET ÇALIŞMA GRUBU

***“2010/4 SAYILI REKABET KURULUNDAN İZİN ALINMASI GEREKEN
BİRLEŞME VE DEVRALMALAR HAKKINDA TEBLİĞ’DE YER ALAN EŞİKLER
HAKKINDA TARTIŞMA METNİ”***

HAKKINDA TÜSİAD GÖRÜŞÜ

TS/ŞİB/12-56

1. 2010/4 sayılı Tebliğ’de Yer Alan Ciro Eşikleri ve Değiştirilmelerinin Değerlendirilmesi

Gerek uygulamada gerekse doktrinde bazı yoğunlaşma işlemlerinin herhangi bir rekabetçi kaygı yaratmayacağı varsayımından hareketle, rekabet otoritelerinin sadece belirli büyüklüğün üzerindeki yoğunlaşma işlemlerini denetlemesi gerektiği kabul edilmektedir. Anılan denetimin yapılabilmesi için rekabet otoriteleri bildirim zorunluluğunun tespiti açısından birbirlerinden farklı eşikler kullanabilmektedir. Bu şekilde sadece belirli büyüklüğün üzerindeki işlemlerin rekabet otoritelerine bildirimini temin edilerek, bildirilecek ve incelenecek işlem sayısının sınırlandırılması sağlanmaktadır. Bu durum hiç şüphe yoktur ki hem taraflar hem de rekabet otoriteleri açısından etkinlik sağlamaktadır.

International Competition Network (kısaca “ICN”) tarafından yayınlanan “Setting Notification Thresholds For Merger Review”a (kısaca “ICN Raporu”) göre etkin ve verimli bir birleşme ve devralma denetim sisteminde, uygun bir bildirim eşiği belirlenmesi hem özel hem de kamusal kaynakların israf edilmemesi açısından büyük önem taşımaktadır. Zira, bu sistem sayesinde rekabetçi kaygılar gündeme getirme olasılığı olmayan işlemler denetlenmeyecek olup, hem rekabet otoritelerinin sınırlı kaynakları rekabetçi kaygılar doğurabilecek işlemlere tahsis edilebilecek hem de özel sektör kuruluşları zaman ve para kaybına uğramamış olacaklardır¹.

Bununla birlikte eşiklerin belirlenmesi aşamasında; rekabetçi kaygılar gündeme getirmeyecek işlemlerin bildirilmemesini sağlamak ne kadar önemli ise, rekabeti kısıtlama ihtimali olan işlemlerin bildiriminin sağlanarak, denetiminin temin edilmesi de bir o kadar önemlidir.

ICN Raporu’nda, dünya genelinde rekabetçi kaygı gündeme getirebilecek işlemlerin, tüm bildirimlerin %2’sini teşkil ettiği tespit edilmiştir². Araştırmalara göre; yapılan bildirimlerin sayısının azalmasına rağmen problemlı devralmaların sayısı eğer sabit ise, bu tür sorunlu işlemlerin tüm bildirimler içerisindeki oranı yükselecektir. Örneğin, Fransa’da yapılan bildirim eşiği reformu sonrasında bildirimler sayısal olarak azalmasına rağmen, problemlı işlemlerin sayısının sabit kaldığı tespit edilmiştir.

Bazı ülkeler bildirimlerin sayısının azaltılması için, bildirim eşiklerinin tespitinde sadece ulusal ciroların hesaba katılması prensibini benimsemiş ve dünya cirolarını dikkate almamıştır. Bazı ülkelerde ise, dünya cirosu da dikkate alınmakla birlikte, dünya cirosu ikincil bir eşik olarak kabul edilmiş ve dünya cirosunun dahil edildiği kombine eşikler yüksek belirlenmiştir.

Rekabet Kurumu tarafından yayınlanan Tartışma Metni’ne göre; 2010 yılında bildirim eşiklerinde reform yapılmış olmasına rağmen, 2011 yılında yapılan bildirimlerin sayısı hem artmış, hem de sorunlu işlemlerin oranında düşüş yaşanmıştır. Bu durum, eşiklerin Türkiye’de faaliyet gösteren teşebbüslerin mali büyüklüklerine nazaran düşük

¹ International Competition Network, Merger Working Group, Notification&Procedure Subgroup, “Setting Notification Thresholds For Merger Review” (ICN Raporu), Kyoto, Japan, 2008, p. 4.

² ICN Raporu, p. 7.

belirlendiği ve sorunsuz yoğunlaşma işlemlerinin Rekabet Kurulu'na bildirildiğini göstermektedir.

Tartışma Metni'nde yer alan verilere göre, 2010 yılında (reform öncesi dönem) Rekabet Kurulu tarafından yoğunlaşma işlemlerine yönelik olarak 210 karar alınırken, bu rakam 2011 yılında 238'e yükselmiştir. 2011 yılında yapılan 238 bildirimden 189 tanesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (kısaca "4054 sayılı Kanun") 7. maddesi kapsamına girdiği tespit edilerek, incelenmiş ve 186 tanesine koşulsuz, 3 tanesine ise koşullu olarak izin verilmiştir. 2011 yılında yalnızca dünya cirosu eşiğinin aşılması nedeniyle izne tabi olan 113 tane işlem incelenmiş olup, bunlar 2011 yılı yoğunlaşma kararlarının %60'ını oluşturmaktadır. Esas çarpıcı olan nokta ise; 113 işlemten hiçbirini nihai incelemeye alınmamış ve söz konusu işlemlerin hiçbirine Rekabet Kurulu tarafından koşullu izin verilmemiştir. Toplam yoğunlaşma kararlarının % 40'ını oluşturan salt ülke ciro eşiğini geçen işlemlerde ise %4 oranında sorunlu işlem çıkmıştır. Bu durum yurt içi ciro eşiğinin, bildirim sayısını azaltma ve sorunlu işlem oranını yükseltme yönünden başarılı olduğunu göstermektedir. Son tahlilde, rekabetçi kaygı gündeme getirerek koşullu izin alabilen işlemlerin tamamının yurt içi ciro eşiklerine zaten takıldığı, dünya ciro eşiğinin ise Rekabet Kurumu için gereksiz bir iş yükü doğurduğu söylenebilecektir.

Oysa, doktrinde de ifade edildiği üzere yoğunlaşmaların kontrolünde sadece ilgili ülkede endişe doğurması muhtemel işlemlerin kontrol edilmesi esastır. Bu nedenle, bildirim eşiklerinin o ülke sınırları içerisinde rekabetçi kaygı gündeme getirebilecek yoğunlaşmalara bildirim yükümlülüğü getirecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir³. ICN Raporu'nda ifade edildiği üzere; bildirim eşiklerinin "yerel bağ" şartını içermesi önem taşımaktadır. Zira bu şekilde, ülke sınırları içerisinde rekabeti sınırlayıcı etki doğurmayacak işlemlerde, sadece dünya cirosu gözetilerek bildirim yapılmasının önüne geçilebilmektedir⁴.

ICN Raporu'na göre tarafların dünya cirolarına endekslenen bildirim eşikleri beraberinde iki temel problemi getirmektedir. Bunlar; (i) Ulusal düzeydeki etkileri son derece sınırlı olabilecek, rekabetçi kaygılar gündeme getirmeyecek çok sayıdaki işlemin bildirimi suretiyle tarafların ve otoritenin sınırlı kaynaklarının israf edilmesi, (ii) Ulusal pazarda potansiyel negatif etkileri olabilecek küçük ulusal işlemlerin gözden kaçırılması⁵.

2010/4 sayılı Tebliğ'in 7/(1).b. maddesinde belirlenmiş olan dünya ciro eşiğinin düşük olması, Türkiye'de etkisi bulunmayan işlemlerin, sadece ilgili teşebbüslerin dünya genelinde elde ettikleri gelirler nedeniyle bildirim tabi olmasına yol açmaktadır.

Söz konusu maddede yer alan bir diğer sıkıntı ise, "diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun 5 milyon TL"yi aşmasının bildirim için yeterli görülmesidir. Zira, dünya cirosunun dikkate alındığı eşiğin ikincil nitelikte olması ve 7/(1).a. maddede yer

³ SOLMAZ, Ekrem, Yoğunlaşmaların Kontrolünde Bildirim Eşikleri, Rekabet Kurumu, Uzmanlık Tezleri Serisi No: 105, Ankara, 2009, s. 16.

⁴ ICN Raporu, p 14.

⁵ ICN Raporu, s. 14.

alan yurt içi ciro eşiğini aşacak şekilde belirlenmesi gerekmekte iken, bu eşiklerinin dahi altına inen ve uygulamada birçok teşebbüs tarafından kolaylıkla ulaşılabilecek, düşük bir ciro miktarının belirlenmesi Kurul'un iş yükünü önemli ölçüde arttırmaktadır.

İnsan kaynakları sınırlı olan rekabet otoritelerinin bildirim eşiklerini yüksek tutması özellikle önem arz etmektedir. Zira, yukarıda da ifade edildiği üzere eşikleri düşük tutarak rekabetçi kaygılar gündeme getirmeyecek devralma işlemlerinin incelenmesi, kartel soruşturması gibi rekabeti ağır bir biçimde ihlal teşkil eden işlemlere insan kaynağı ayrılmasını zorlaştıracaktır. Nitekim, Güney Afrika rekabet otoritesi bu durumun iyi bir örneğidir⁶.

Rekabet Kurumu'nun 328 personeli olduğu⁷ göz önünde bulundurulursa, bildirim eşiklerinin yüksek tutulmasının, Kurum'un az sayıda olan uzman iş gücünün daha nitelikli işlere mesai ayırması açısından faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Bildirim eşiklerinin tespitinde diğer ülkeler ile karşılaştırma yapılması da önemli bir veri sağlamaktadır. Aşağıda emsal olarak değerlendirilebilecek birçok ülkenin bildirim eşiklerine yer verilmiştir:

ÜLKE	ULUSAL CİRO EŞİĞİ	DÜNYA CİROSU EŞİĞİ
ALMANYA	-	500 milyon € + Tarafların birinin ulusal cirosu 25 milyon €'dan , diğerinki 5 milyon €'dan büyük olmalı. ⁸
AVUSTURYA	-	Tarafların toplam dünya cirosu 300 milyon €'dan fazla, ulusal cirolarının toplamı 30 milyon €'dan fazla olmalı. ⁹
BELÇİKA	Tarafların ulusal ciroları toplamı 100 milyon €'dan fazla + Her birinin ulusal cirosu en az 40 milyon € olmalı.	-
BULGARİSTAN	Tarafların toplam cirosu 25 milyon €'dan, en az ikisinin ayrı ayrı 3 milyon €'dan fazla olmalı.	

⁶ ICN Raporu, p. 6.

⁷ <http://www.rekabet.gov.tr/dosyalar/belgeler/belge480/hizmet.pdf>

⁸ Alman Rekabet Kısıtlamaları Kanununa göre (GWB) hedef şirketin hisselerinin %25'inin devralındığı işlemlerin eşik değerlerini aşması kaydı ile bildirim tabi olduklarının dolayısıyla Alman hukukunda bildirim tabi olan işlemlerin Türk hukukundan farklı şekilde tanımlandığı, bu nedenle de bildirim eşiklerinin karşılaştırılmasının muhtemel olarak bildirim tabi olacak işlemlerinin miktarına ilişkin bir bilgi vermeyeceği hususu dikkate alınmalıdır.

⁹ Alman hukukuna benzer şekilde, Avusturya hukukunda da hedef şirketin hisselerinin %25'inin devralındığı işlemler eşik değerlerini aşması kaydı ile bildirim tabidir. Ayrıca bildirim tabi bir işlemin taraflarından en az ikisinin dünya çapında 5 milyon Euro'dan fazla ciro elde etmesi gerekmektedir.

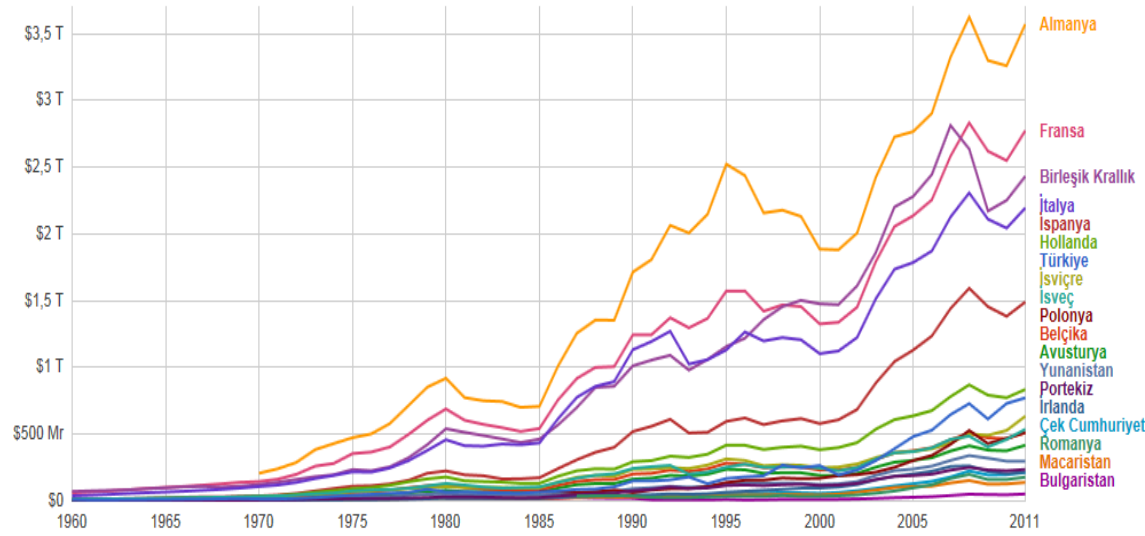
ÇEK CUMHURİYETİ	1) Toplam ciro 58 milyon €'dan fazla + En az iki tarafın her birininki 10 milyon €'dan fazla olmalı, 2) En az bir tarafın cirosu veya devralınan teşebbüsün cirosu 58 milyon €'dan fazla ve ilgili diğer teşebbüsün dünya cirosu 58 milyon €'dan fazla olmalı.	-
FİNLANDİYA	Tarafların toplam ciroları 350 milyon €'dan fazla, en az ikisinin ciroları ayrı ayrı 30 milyon €'dan fazla olmalı.	
FRANSA		1) 150 milyon € + Taraflardan en az ikisinin toplam ulusal cirosu 50 milyon €'dan büyük olmalı, 2) Taraflardan ikisi perakende mağaza işletiyorsa, 75 milyon€ + Taraflardan en az ikisinin toplam cirosu 15 milyon €'dan büyük olmalı.
HOLLANDA	-	1) 113.450.000 € + Taraflardan her birinin ulusal cirosu 30 milyon € 2) Sağlık ürünü tedarikçilerin her birinin için dünya cirosu 55 milyon € + Ulusal ciro 10 milyon €
İRLANDA		Taraflardan en az ikisinin toplam cirosu 40 milyon € olmalı.
İSPANYA	1) İşlem sonucunda ilgili pazarda %30'luk eşiğe ulaşılması, 2) Toplam ulusal cironun 240 milyon €'yu aşması + En az iki tarafının 60 milyon €'yu geçmesi.	
İSVEÇ	Tarafların toplam cirosu 1 milyar Kron'dan fazla, her birinin cirosu ayrı ayrı 200 milyon Kron'da fazla olmalıdır.	
İSVİÇRE	1) Tarafların toplam cirosu 2 milyar Frank, veya her birininki 500 milyon Frank olmalı + Taraflardan en az ikisinin ayrı ayrı 100 milyon	-

	Frank cirosu olmalıdır.	
İTALYA	47 milyon €	468 milyon € ¹⁰
MACARİSTAN		Toplam 55 milyon€ + en az iki tarafın ulusal cirosu 1,85 milyon
POLONYA	50 milyon €	1 milyar €
PORTEKİZ	1) Toplam ulusal pazar payının %30'dan fazla, 2) toplam ulusal ciro 150 milyon €'dan fazla, en azından iki tarafın her birinin ulusal cirosunun 2 milyon €'dan fazla olması gerekir.	
ROMANYA		Tarafların toplam dünya cirosu 10 milyon €'dan fazlaysa ve taraflardan en az ikisinin ayrı ayrı ciroları 4 milyon €'dan fazlaysa
YUNANİSTAN	-	Tarafların toplam dünya cirosu 150 milyon €, her birinin ulusal cirosu ayrı ayrı 15 milyon € olmalı.

Burada ise anılan Ülkelerin 2011 yılı Gayri Safi Yurt İçi Hasılları'na (kısaca "GSYİH") yer verilmiştir¹¹.

¹⁰ İtalyan mevzuatına göre 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla birleşme ve devralma işlemleri metninde yer alan eşiklerin her ikisini birden sağlamaları kaydı ile bildirim tabi olacaktır.

¹¹ http://www.google.com.tr/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&met_y=ny_gdp_mktp_cd&idim=country:TUR&dl=tr&hl=tr&q=gsyih

Görüldüğü üzere GSYİH'si Türkiye'den düşük olan birçok ülkenin bildirim eşikleri Türkiye'deki eşiklerin üzerinde kalmaktadır.

Bu doğrultuda halen düşük ve teşebbüslerin çok basit işlemler için dahi Rekabet Kurulu'na başvurmaları sonucunu doğuran bu eşiklerin revize edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, Türkiye toplam ciro eşığının 150 milyon TL, ulusal ciro eşığının ise 50 milyon TL olarak belirlenmesi önerilmektedir.

Buna paralel olarak da, Rekabet Kurumu üzerinde gereksiz bir iş yükü yaratan dünya cirosu eşığının (7/(1)/b maddesinin) tamamıyla kaldırılması gerektiği kanaatindeyiz.

2. Üretim Kapasitesine Sahip Olmakla Birlikte Ciro Eşığının Altında Kalması Sebebiyle İncelemeye Alınamayan İşlemlerin Değerlendirilmesi

Bir devir işleminin "işlem değeri" taraflar arasındaki birçok farklı hususlar etrafında şekillenir ve her bir devir işleminde "işlem değeri"ni belirlemede etkili olan hususlar ve bunların kendi içlerindeki ağırlıkları farklılıklar gösterir. Dolayısıyla, devir işleminin ilgili ürün pazarlarındaki etkisini ölçmekte, devir alınan teşebbüsün bir yıl önce o pazarlarda elde ettiği ciro, işlemin ilgili ürün pazarlarına etkisini gösteren bir temel gösterge olurken, devir işlemi ile ilgili tarafların arasında anlaşıldığı "değer" aynı şekilde o işlemin pazara olacak etkisini gösteren bir gösterge olamayacaktır.

Buna ilave olarak değer, değerlemesi yapılan şirketin faaliyet gösterdiği sektördeki konumu haricinde pazarda oluşan finansman koşulları, yatırımcının getiri beklentisi, değerlemede kullanılan iskonto oranı gibi faaliyet gösterilen endüstri haricindeki birçok farklı parametre tarafından şekillenmektedir.

Konuyla ilgili Başkent Doğalgaz Dağıtım özelleştirme ihalesi süreci örnek olarak değerlendirilebilir. Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş'nin %80 oranındaki hissesi için

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 16.08.2010 tarihinde yapılan ihaleyi açık arttırmada 1.211.000.000 Amerikan Doları ile en yüksek bedeli teklif eden MMEKA Makine İthalat Pazarlama ve Ticaret A.Ş firması kazanmıştır. Açık arttırma sürecinin akabında, firma gerekli yükümlülüklerini yerine getiremediğinden ihale iptal edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Başkent Doğalgaz Dağıtım AŞ firmasını 2012 yılında tekrar ihale etmiş ve bu ihalede şirket için dört grup teklif sunmuştur. Kapalı zarf tekliflerin alınmasından ardından 26.04.2012 tarihinde ihale gerçekleştirilmiş ve ihalede Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen açık artırma taban bedeli 626.000.000 Amerikan Doları olarak belirtilmiş ve hiçbir yatırımcı açık arttırma taban bedelinin üzerinde teklif sunmadığı için ihale iptal edilmiştir. Yaklaşık 21 aylık bir dönemde şirket operasyonlarında, pazar payında ve şirketin pazardaki konumunda önemli bir değişiklik olmamasına ve şirket cirosu 2010 yılında 1.2 milyar TL’den 2011 yılında 1.5 milyar TL’ye yükselmesine rağmen iki ihale sürecinde piyasa oyuncuları tarafından şirket için belirlenen değer birbirinden ciddi oranda farklılık göstermiştir.

Yukarıda bahsi geçen örnekte görüldüğü üzere, her bir işlemde, o işlemin “değeri” taraflar açısından önem arz eden çok farklı hususlara göre şekillendiği için “işlem değeri”, “ciro” gibi bildirim gereğini ortaya koyan etkin ve sağlıklı bir gösterge olarak işlev göremeyecek, işlemin ilgili ürün pazarlarına etkisi, kaynak kısıtları ve giriş engelleri açısından bildirim gereği olup olmadığını ölçebilecek etkin bir gösterge niteliği taşımayacaktır.

Öte yandan, halihazırda, pazarda faaliyette bulunmasına rağmen cirosu 30 milyonu geçmeyen yerli bir teşebbüsün (dünya cirosunun aşılmadığı varsayımı ile) cirosu her ne olursa olsun başka bir teşebbüs tarafından devralınması bildirim tabi değildir. 30 milyon TL’ye çok yakın cirosu bulunan ve yüzde 10 pazar payına sahip bir teşebbüsün aynı pazarda faaliyet gösteren yüzde 70 pazar payına sahip rakibi tarafından devralınması bu çerçevede herhangi bir rekabetçi endişe yaratmamaktadır. Durum böyle iken henüz faaliyete geçmemiş ve pazar payı bulunmayan bir teşebbüsün devralınmasının denetlenmesinin istenmesi çelişkili bir durum yaratmaktadır. Bu çerçevede faaliyette bulunsaydı devralınması kapsam dışı olacak bir teşebbüsün faaliyette bulunmadığı için bildirim tabi olması gibi çelişkili durumların ortaya çıkabileceği de dikkate alınmalıdır.

Bu nedenlerle, AB ve diğer ülke örneklerinde görüldüğü üzere, Türkiye’de de, bildirim gereği olup olmadığının belirlenmesinde “ciro” eşiği ile devam edilmesinin yerinde olacağı kanaatindeyiz.

3. Etkilenen Pazar Tanımı ve Gerekliliği

Bildirim yükümlülüğünün tespiti açısından etkilenen pazar tanımının yapılması, beraberinde bazı maliyet ve zorluklar getirebilmektedir. Bunların yanı sıra belirsizlik

ortamı ve olası gecikmelere de gebe bir durum yaratmaktadır. Zira, etkilenen pazarın tanımlanması bildirim yükümlülüğü olup olmadığının belirlenmesinde işlemin ayrıntılı bir biçimde analiz edilmesini gerektirmekte ve sübjektif ögeler barındırmaktadır. Nitekim bu hususu gözetken ICN Tavsiye Edilen Uygulamaları ve OECD Tavsiyeleri¹² gibi uluslararası en iyi uygulama belgeleri, bildirim eşiklerinin tespitinde pazar tanımına bağlı bir sistemin terk edilmesini desteklemektedir.

ICN'in Tavsiye Edilen Uygulamaları bildirim eşiklerinin açık ve anlaşılır olması gereksiniminin yanı sıra, niceliksel objektif standartlara ve bildirimde bulunan tarafların erişebileceği bilgilere dayanması gerektiğini ifade etmektedir. Bu sayede, bir yoğunlaşmanın taraflarının işlemin bildirim tabi olup olmadığını kolaylıkla karar verebilmesini sağlayacaktır.

Bununla birlikte 2010/4 sayılı Tebliğ'de bildirim yükümlülüğünün tespiti açısından yer verilmiş olan "etkilenen pazar" kriteri menfi değil, müspet yönde çalışmaktadır. Zira, söz konusu kriter Kuruma yapılan bildirimlerin sayısını azaltmaya, gereksiz yere bildirim yapılmasını engellemeye yöneliktir. Anılan kritere yer verilmemesi halinde herhalkarda bildirim tabi olacak olan işlemler, etkilenen pazarın bulunmaması ihtimalinde bildirilmeyebilecektir.

Bununla birlikte etkilenen pazar bulunduğu halde, teşebbüs yetkilileri ya da temsilcileri tarafından etkilenen pazarın bulunmadığı; dolayısıyla bildirim yapılmasına gerek olmadığı biçiminde bir yorum yapılması da mümkündür. Ancak uygulamada etkilenen pazarın bulunup bulunmadığı hususunda ikilemde kalan teşebbüslerin hukuki risk almamak adına bildirim yapma yolunu tercih ettikleri görülmektedir. Bu konudaki tereddütlerin giderilmesi, etkilenen pazar kriterinin Tebliğ'den çıkartılması yerine, teşebbüslerin Kurum tarafından mevcut kılavuzda değişiklik yapılması suretiyle daha fazla bilgilendirilmesi yolu ile sağlanabilir.

Bu sebeple etkilenen pazar kriterinin belirsizlik yaratması söz konusu olsa dahi, Kuruma bildirilen işlemleri azaltma işlevine sahip olduğu kanaatindeyiz.

BİLDİRİM FORMU¹³

Son olarak "Birleşme ve Devralmalar Hakkında Bildirim Formu" ile talep edilen bilgiler oldukça detaylı hale getirilmiştir. Buna göre, teşebbüslerce Kurula birleşme devralma başvurusu yapıldığında sadece ilgili ürün ya da coğrafi pazar ve pazardaki diğer teşebbüsler hakkında değil, aynı zamanda "etkilenen pazarlar" açısından da detaylı bilgilendirme yükümlülüğü teşebbüslere verilmiştir.

Bahsi geçen bildirim formunda talep edilen bilgilerin detayı dikkate alındığında, şirketler bu bilgileri eksiksiz ve zamanında elde edemeyebileceklerdir. Bildirimin eksik ya da yanlış yapılması halinde başvurunun yapılmamış sayılmasından veya Tebliğ ile kanunda yer alan cezalandırma mekanizmalarını tetiklemesinden endişe duyulmaktadır. Kaldı ki,

¹² Recommendation of the Council Concerning Merger Review, 2005.

¹³ 21 Mayıs 2010 tarihinde CBS/kt/2010-786 Referans numarası ile Rekabet Kurumu'na iletilen Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ Taslağı'na ilişkin TÜSİAD görüşünden alınmıştır.

bildirim formunun özellikle 6 ve 7. başlıkları altında talep edilen bilgiler son derece subjektif ve zaman içinde değişiklik gösterebilecek hususları ihtiva etmektedir.

Bir taraftan istatistiksel bilgilerin çok kısıtlı olduğu ülkemizde istenen bilgilerin tam olarak toplanması çok zaman alacaktır hatta bazı sektörlerde ise mümkün olmayacaktır. Diğer taraftan küresel ekonomide rekabet etmeye çalışan şirketler için, bu gecikme onların rekabet gücünde büyük bir kayba neden olacaktır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ve Ek-2’de sunulan sektörel araştırmanın çerçevesinde bildirim formunun:

- 5. Maddenin kapsamının yeterli olduğu düşünülerek **6. Maddesinin,**
- 7.3 fıkrası korunarak **7. maddesinin**

Tebliğ’den çıkartılması tarafımızdan önerilmektedir.

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR HAKKINDA BİLDİRİM FORMUNA İLİŞKİN SEKTÖREL DEĞERLENDİRME

TS/ŞİB/10-45

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR HAKKINDA BİLDİRİM FORMU	TALEP EDİLEN BİLGİNİN HAZIRLANMASI İÇİN GEREKLİ SÜRE
6. Etkilenen pazarlara ilişkin bilgiler	
<p>6.1. Etkilenen pazarlara ilişkin olarak;</p> <p>a) İthalata ve ihracata ilişkin veriler (miktarı, varsa kota veya tarife bilgileri ya da kısıtlamalar) ile ilgili teşebbüslerin ithalat ve ihracat miktarları,</p> <p>b) İşlem taraflarının ürünleri ve/veya hizmetleri üretme, fiyatlandırma ve pazarlama yöntemleri ile varsa dikey yapılanmaları,</p> <p>c) Önemli maliyet kalemleri (nakliye, hammadde vb) ve bunların toplam maliyet içindeki oranları, hakkında bilgi veriniz.</p>	<p>Otomotiv: Otomotiv pazarında trafik bilgilerine sağlıklı olarak ulaşılabilmesi, bilginin gelinceye kadar geçen zamanın uzunluğu gibi nedenlerden dolayı problem yaşanabilecektir. Bilgiler 3 - 6 ay arası geriden gelmektedir ve bu nedenle sağlıklı olmama olasılığı bulunmaktadır.</p> <p>b) Üretim, fiyatlandırma ve pazarlama yöntemleri hazır bir bilgi değildir. Belli dönemlerde farklılaşabilir. Fiyatlandırma ve Pazarlama Bölümü için 1 ay gerekmektedir. Ancak farklı bölümlerden bu bilgilerin alınması gerekebileceğinden süre uzayabilir.</p> <p>c) Önemli maliyet kalemleri belli bir bilgi olsa da oranları değişkenlik gösterebilir. Maliyetin detayı gizli olduğu için paylaşılması yönetim onayıyla olabilir ve bu nedenle hazırlanması zaman alacaktır.</p> <p>Oluklu Mukavva:</p> <p>b) İşlem taraflarının üretim ve dikey yapılanmaları hakkında 2 hafta içerisinde bilgi hazırlanabilir. Ayrıca fiyatlandırma yöntemleri hakkında 2 hafta içerisinde bilgi hazırlanabilir. Ancak, pazarlama yöntemleri tamamen Pazar koşullarına göre belirlendiği için, sistematik bir yöntem bulunmamaktadır.</p> <p>Lastik Takviye Malzemeleri ve Tekstil: Bilgiler hazır değildir. 3 hafta</p> <p>Çimento: Fiyatlandırma ve pazarlama yöntemleri tamamen Pazar koşullarına göre belirlendiği için, sistematik bir yöntem bulunmamaktadır.</p> <p>Lastik: İthalat verilerine dair bilgi bulunmamaktadır. İhracat verileri ile ilgili TUIK'ten bir data gelmektedir ancak gelen data OE (orijinal ekipman) kanalı dahil olduğu için yenileme kanalı için datayı ayırmak mümkün olamamaktadır.</p> <p>Enerji: Bazı bilgiler EPDK'nın dönemsel ve yıllık raporlarından elde edileceği için 1 ayda hazırlanabilir.</p> <p>Beyaz Eşya: c) ticari sır niteliğinde olduğundan mümkün değildir. Bilgiler gizlilik kaydıyla verilmeli; gerekçeli kararda kamuya açık şekilde yer almamalıdır.</p> <p>Banka: 2 ay</p> <p>b) Bankacılık sektöründe sunulan hizmetlerin çeşitliliği, belirli ürünlerin dönemsel olması, hizmetlerin kendilerine has özelliklerinin olması ve sunulan hizmetin benzer diğer hizmetlerden ayırıcı birçok özelliğinin bulunması gibi nedenlerle böyle bir yöntem belirlenebilmesi oldukça zorluk yaratmaktadır. Bankacılık sektöründe belirlenen nedenlerin dışında sektöre göre (sigorta, portföy yönetimi, aracılık hizmetleri vb.) özellik göstermekle beraber hizmet üretimi, fiyatlama ve pazarlama teknik ve yöntemleri</p>

	<p>belirlenirken para ve sermaye piyasalarının eğilimi ve beklentileri, işlem taraflarının riskleri ve risk alma iştahları, döviz kurları, faiz, enflasyon vb. gibi etkenler bu politikaların belirlenmesinde etkili olmaktadır. Bazı branşlarda ise sayılan tüm bu yöntemler belli kanun ya da düzenlemelerle sınırlanabilmektedir.</p> <p>c) Bankacılık sektörü maliyet kalemleri diğer maliyet kalemlerinden farklı değerlendirilmelidir. Finans sektörü maliyet kalemleri diğer maliyet kalemlerinden farklı değerlendirilmelidir. Finans sektöründe maliyetlerin sektörün özelliğine göre farklı olabilir.</p> <p>Telekomünikasyon: En az 15 iş günü</p>
<p>6.2. İşlem taraflarına etkilenen pazarlarda mal veya hizmet temin eden en büyük beş sağlayıcının adı, adresi, telefon ve faks numaraları ile gerektiğinde bağlantı kurulabilecek bir yetkilisinin adı ve soyadını yazınız.</p> <p>İşlem taraflarının etkilenen pazarlarda en büyük beş müşterisinin adı, adresi, telefon ve faks numaraları ile gerektiğinde bağlantı kurulabilecek bir yetkilisinin adı ve soyadını yazınız.</p>	<p>Otomotiv: b) Müşteri bilgisi dağıtım kanallarına dair olup olmadığı yoksa nihai müşterinin açıklanıp açıklanmayacağı belirtilmelidir. Nihai müşteri bilgisi dönemsel olarak değişkenlik gösterebilir. Hazırlık gerektirir. 2 hafta</p> <p>Banka: Finans sektöründe müşteri ve tedarikçiler Bankacılıkta olduğu gibi kendine has özellikleri olmakla beraber ancak tedarikçiler için bilgi verilebilir. Müşteriler için ise Müşteriler özelliklerine (Ticari-kurumsal ya da bireysel ayrıca SPK mevzuatına göre nitelikli yatırımcı tanımında unutulmamalıdır.)göre sınıflandırılmalıdır. Ayrıca Leasing Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı, Aracı Kurumlar için ise gerek müşteri gerek tedarikçiler farklı anlam ve önem taşıyabilen özelliklere haizdir. Finansal kiralamaya konu ekipmanların alımı, gerek yurt içinden gerekse yurt dışından her sektörden gerçekleştiğinden ve kiracıların isteklerine göre şekillendiğinden istenilen bilginin temin edilmesi mümkün değildir. Gayrimenkul Yatırım ortaklıkları için böyle bir bilgi bulunmamaktadır.</p>
<p>6.3. Etkilenen pazarlardaki arz yapısına ilişkin olarak aşağıdaki hususları da kapsayacak şekilde detaylı bilgi veriniz.</p>	
<p>6.3.1. Etkilenen pazarlardaki dağıtım kanalları hakkında bilgi veriniz. İşlem tarafları ve üçüncü şahısların bu dağıtımın ne kadarını gerçekleştirdiğini belirtiniz.</p>	<p>Otomotiv: Dağıtım kanalı ile ne detayda bilgi istendiğinin açıklanması faydalı olacaktır. Rakip üçüncü şahısların bilgisi mevcut olmadığından verilemez. Ancak kamuya ifşa edilmiş bilgi ise verilebilir.</p> <p>Oluklu Mukavva: Dağıtım kanalları ile ilgili pazar bilgisi mevcut değildir.</p> <p>Lastik Takviye Malzemeleri ve Tekstil: Bilgilerin hazırlanması için 3 hafta gereklidir. Diğer şirketlerin durumu hakkında ancak tahmini bilgi verilebilir.</p> <p>Çimento: İşlem tarafı diğer şirket ve şahıslarla ilgili dağıtım kanal bilgilerine ulaşmak mümkün değildir. Böyle bir istatistik tutulmamaktadır.</p> <p>Enerji: Dağıtım ile kastedilen elektrik dağıtımı ise, TEDAŞ veya EPDK ileride bu verileri yayınlamaya devam ederse üçüncü şahıslar için dağıtım bilgisi hazırlanır.</p> <p>Beyaz Eşya: Tarafların dışındaki bazı bilgiler verilemeyebilir veya ancak tahmini olarak verilebilir. 1 ay</p> <p>Banka: Bankaların kullandığı herhangi bir dağıtım kanalı olmamakla beraber şubeler diğer</p>

	<p>sektörlerdeki dağıtım kanalları gibi çalışmaktadır. Ancak Kredi kartı pazarda bir ürün olarak değerlendirilmekte olup (Kredi kartları şubeler tarafından pazarlanmaktadır.) teslimat kurye şirketleri tarafından yapılmakla beraber birleşme ve devralmalarda önemli bir yere sahip değildir.</p> <p>Telekomünikasyon: En az 15 iş günü</p>
<p>6.3.2. Son üç yılda Türkiye’deki ve ilgili coğrafi pazarlardaki etkilenen pazarlara yönelik toplam kapasiteye ilişkin bilgi veriniz. Bu süreçte ilgili teşebbüslerden her birinin üretim kapasitesini, kapasite kullanım oranlarını ve üretim tesislerinin yerlerini belirtiniz.</p>	<p>Otomotiv: Şirkete ilişkin kapasite bilgileri üst yönetimin onayıyla verilebilir. Ancak tesis bilgilerine ulaşım zordur. 2 hafta – 1 ay</p> <p>Perakende: Mağaza ağının olduğu tüm yerleşimlerin nüfus, tüketim, rakip mağaza ve SES grup analizi mevcut. Yeni bölgeler için saha ziyareti de gerektirdiği için bu 3 ay süre almaktadır. Private Label tedarikçi bilgileri ise tam değildir ve olanlarında tek tek dosyalardan derlenmesi veya toplanması uzun sürebilir. 6 ay</p> <p>Oluklu Mukavva: İlgili coğrafi pazarlardaki toplam kapasiteye ilişkin bilgi hazır değildir. 2-3 ay</p> <p>Lastik: Üretim kapasiteleri ve bunların kullanım oranları ile ilgili veri bulunmamaktadır.</p> <p>Banka: Ancak sektördeki toplam pazar büyüklükleri verilebilir, pazar büyüklüklerini ise kapasite olarak değerlendirmek yanlış bir tespit olacaktır. Örnek: Hisse senetleri piyasasında toplam yıllık alım-satım tutarı bilindiği halde halka arzlar artırılsa toplam hisse senetleri piyasası 2 yada 3 katına ulaşabilecektir. Ancak piyasada ki enstrümanlar ve dünya genelinde yaşanan kriz yada gelişmelerle pazar daralabilip genişleyebilmektedir.</p> <p>Telekomünikasyon: İlgili teşebbüsler kendileriyle ilgili bilgiyi verebilirler ancak 3. kişilerin bilgileri ticari sır niteliğinde bilgilerdir.</p>
<p>6.3.3. İlgili teşebbüslerden veya rakiplerden herhangi birinin yakın zamanda üretim ya da satış kapasitesini genişletme veya daraltma planları olup olmadığını (biliniyorsa) belirtiniz.</p>	<p>Otomotiv: Üst yönetim tarafından onaylanarak özel durum açıklaması yapılmış bilgiler paylaşılabılır. Rakipler açısından da ancak kamuya ifşa edilen ve bu mealde ulaşma imkanı olunan bilgiler verilebilir.</p> <p>Perakende: Duyum mahiyetindeki bu veri sağlıklı olmayacaktır.</p> <p>Oluklu Mukavva: Şirketlerin yaptıkları basın açıklamaları ve halka açık şirketlerin resmi bildirimleri dışında bilgi mevcut değildir.</p> <p>Çimento: Bilinmemektedir.</p> <p>Enerji: EPDK tarafından yayınlanıyor olması koşuluyla çok sınırlı bilgi hazırlanabilir. Üçüncü kişiler için ancak halka açık olan bilgiler sunulabilir.</p> <p>Banka: Bu bilginin verilmesi imkansızdır.</p> <p>Telekomünikasyon: İlgili teşebbüsler kendileriyle ilgili bilgiyi verebilirler ancak 3. kişilerin bilgileri ticari sır niteliğinde bilgilerdir.</p>
<p>6.4. Etkilenen pazarlardaki talep yapısı hakkında aşağıdaki hususları da kapsayacak şekilde detaylı bilgi veriniz.</p>	<p>Telekomünikasyon: Kurum uzmanlığıdır, kurum tarafından belirlenmesi gereklidir.</p>
<p>6.4.1. Pazarın evrelerine (örneğin büyüme, olgunluk ve küçülme gibi) ve talebin büyüme</p>	<p>Otomotiv: Aylık Pazar raporlarına göre dönemsel olarak bilgi verilebilir. Hazırlık gerektirir. Birkaç ay</p> <p>Perakende: Hızlı tüketim mamullerinin büyük kısmına ait Nielsen ölçümleri mevcut ve 1 haftada</p>

oranına ilişkin bilgi veriniz.	verilebilir ancak ölçülemeyen taze gıda ve elektronik, tekstil, yumurta vb veriler çok makro ölçekte mevcuttur ve satış kanallarına göre ayrılmamış olup perakende tüketilen kısmı yoktur. Tamamı toplanamaz. Oluklu Mukavva: Pazarın evrelerine yönelik bilgi mevcut değildir. Banka: Sektör birliklerince derlenen geçmiş dönemlere ait genel bilgi verilebilir. Örneğin toplam pazarın büyüklüğü, büyüme oranı vb.
6.4.2. Marka bağımlılığı, satış öncesi ve sonrası hizmetlerin sunulması ve ağ etkileri gibi hususlar çerçevesinde müşteri tercihleri hakkında detaylı açıklama yapınız.	Otomotiv: Böyle bir maliyet bulunmamaktadır ya da analizi çok zordur. Perakende: Böyle bir çalışma şu an bulunmamaktadır. Oluklu Mukavva: Bu kapsamda sektörde detaylı ve sağlıklı nitel ve nicel araştırmalar mevcut değildir. Çimento: Bu kapsamda sektörde detaylı ve sağlıklı nitel ve nicel araştırmalar mevcut değildir. Enerji: Böyle bir çalışma yapılmamaktadır. Ayrıca, Halka açık yeterince bilgi olmadığından sunulamaz. Banka: Marka Bağımlılığı ile Kuruma bağımlılık birlikte değerlendirilmelidir. Faiz oranları, müşterilere yansıtılan masraflar, zaman, şubesiz bankacılık, kart hizmetleri, bankanın bilinirliği ve tanınırılığı, müşteri mutluluğu önemli rol oynamaktadır. Ancak tüm bu sayılan etkenleri bankacılık ürünleri bazında ayrıştırarak değerlendirmek uzun ve zahmetli bir proses olacağı gibi kesin bir data elde etmek oldukça güçtür. 3 hafta
6.4.3. Müşterilerin sağlayıcı değiştirirken karşılaştıkları geçiş maliyetlerine ilişkin bilgi veriniz.	Otomotiv: Dönemsel araştırmalara dayanarak bilgi verilebilir. Güncel bilgi için uzun süreli hazırlık gerektirir. Yaklaşık 3 ay. Perakende: tedarikçi sözleşmelerindeki ve diğer hizmetlerdeki süre ve diğer bağlayıcı koşulların incelenmesi çok uzun sürecektir. Ayrıca rakip ürünleri ve mağaza yatırımları, dağıtım depoları, tedarik zincirinin yeniden yapılanması detaylı biçimde maliyetleri ile ancak tahmini olarak hesaplanabilir. 6 ay Oluklu Mukavva: Böyle bir çalışma daha önce yapılmamıştır. Çimento: Böyle bir çalışma daha önce yapılmamıştır. Enerji: Piyasa henüz olgunlaşmadığı için ve sağlayıcı değişikliği ile ilgili maliyetler ticari gizli bilgi statüsünde olduğu için istenilen bilgiler hazırlanamaz. Beyaz Eşya: Sağlıklı bilgi vermek çok mümkün değildir. 1 hafta
6.4.4. Müşterilerin bölgesel dağılımı hakkında bilgi veriniz.	Otomotiv: İllere bağlı satış raporlanmasına veya trafik kayıtlarına göre verilebilir. 2-3 ay. Ancak müşteri bazında daha detay bilgi verilebilmesi için uzun süreli araştırma gerekir, bu durumda 6 aya kadar uzayabilir. Banka: Belli sektörlerde Bankacılıkta olduğu gibi müşteri tanıma kuralı olması nedeniyle müşterilerin dağılımı verilebilir. Ancak bazı şirketlerin sistemlerinde coğrafi bölge, il yada belirli bölgelere göre rapor alma imkanı bulunmadığı göz ardı edilmemelidir. Bu durumda bu çalışma manuel olarak yapılacaktır. 1 hafta
6.4.5. Farklı müşteri grupları hakkında bilgi	Otomotiv: Satış yapılan müşterilerin gruplanması firmaya özgüdür. Bu gruplama hakkında bilgi

veriniz.	verilebilir. Ancak her firma farklı grupta yapabilir. Hazır bilgi değildir. Hazırlık gerektirir. 2 hafta
6.4.6. Münhasır dağıtım anlaşmalarının ve uzun vadeli anlaşmaların pazardaki önemi hakkında detaylı açıklama yapınız.	Otomotiv: Hazır bir bilgi değildir. Uzun süreli araştırma gerektirir. 2-3 ay Perakende: Böyle bir bilgi bulunmamaktadır. Temin edilemez. Oluklu Mukavva: Uzun vadeli anlaşmaların pazardaki önemi hakkında limitli bilgi hazırlanabilir. 1 ay Enerji: Sadece dağıtım için bilgi hazırlanabilir. İkili anlaşmalar hakkında bilgi hazırlanamaz.
6.5. Etkilenen pazarlardaki teşebbüs birlikleri hakkında bilgi veriniz. Bu birliklerde temasa geçilebilecek kişinin adı, adresi, telefon ve faks numaraları ile varsa internet adresini belirtiniz.	
7. Pazara giriş koşulları ve potansiyel rekabet	Telekomünikasyon: Etkilenen pazar tanımı ilgili teşebbüslerce yapıldıktan sonra, bu bilgiler kurum tarafından etkilenen pazarlardaki teşebbüslerle görüşmeler yapılarak toplanmalıdır.
7.1. Etkilenen pazarlara giriş koşulları ve potansiyel rekabet hakkında bilgi veriniz (yasal giriş engelleri, ölçek ekonomileri, ağ etkileri, fikri mülkiyet haklarından kaynaklanan kısıtlamalar, hammadde ve tedarik kaynaklarına erişim, üretim, dağıtım sistemlerinin kurulması, reklam, marka bağımlılığı vb.)	Otomotiv: Uzun süreli takip ve bilgi akışı gerektirir. 3 ay Perakende: Kapsam çok geniştir. Rakip çalışma biçimlerine bu detayda erişim mevcut değildir. 6 ay Oluklu Mukavva: Bazı bilgilerin temin edilmesi mümkün değildir. Örn. ölçek ekonomileri, ağ etkileri, fikri mülkiyet haklarından kaynaklanan kısıtlamalar, reklam ve marka bağımlılığı hakkında mevcut nitel nicel araştırmalar mevcut değildir. Hammadde ve tedarik kaynaklarına erişim, üretim konularında limitli bilgi hazırlanabilir. Lastik Takviye Malzemeleri ve Tekstil: Sınırlı bilgi mevcuttur. 1 ay Çimento: Bazı bilgilerin temin edilmesi mümkün değildir. Örn. Reklam ve marka bağımlılığı hakkında mevcut nitel nicel araştırmalar mevcut değildir. 2 ay Enerji: Sınırlı bilgi mevcuttur. Banka: Bankacılık Kanunu ve BDDK düzenlemeleri çerçevesinde gerekli şartlar tanımlanabilir. Ancak bunun dışında sayılan diğer konular Bankalar için ulaşılması ya da yorumlanabilir bir şekilde düzenlenmesi doğru ve karşılaştırılabilir bilgilerin oluşturulması son derece güç olacaktır. Burada yasal düzenlemeler dışında diğer istenen bilgilerin tanımı açıkça yapılmalı belki alt yeni kısıtlamalarla özellik arz eden bilgiler talep edilmelidir.
7.2. Pazarda önemli bir rakip olabilmek için gerekli pazar payını belirterek, bu ölçekte pazara giriş yapmak için gereken tahmini toplam maliyeti (ARGE, üretim, dağıtım sistemlerinin kurulması, reklam vb.) ve süreyi belirtiniz.	Perakende: Bu bilgi hazır değildir. 3 ay. Oluklu Mukavva: Tecrübe ve piyasada mevcut olan bilgilerden yararlanarak tahmini maliyeti ve süreyi 1 ay içinde hazırlayabilir. Lastik Takviye Malzemeleri ve Tekstil: Şirket tahminleri verilebilir. 4 hafta Çimento: 6 ay içinde kısmen hazırlanabilir. Enerji: Sınırlı ve subjektif bilgi mevcuttur. Beyaz Eşya: Sağlıklı bilgi vermek mümkün değildir. 2 hafta
7.4. Yakın zamanda etkilenen pazarlara yeni giriş yapması beklenen teşebbüs varsa, bu teşebbüsün	Otomotiv: Mevcut değildir. Perakende: Duyumlara dayanacağı için sağlıklı bir bilgi olacaktır.

adı, adresi, telefon ve faks numaraları ile birlikte gerektiğinde görüşülebilecek bir yetkilisinin adı ve soyadını belirtiniz.

Çimento: Mevcut değildir.

Enerji: Sınırlı ve subjektif bilgi mevcuttur. Ticari sır olarak görülmesi gerekmektedir.